

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра філософії, біоетики та історії медицини
ВІДДІЛЕННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА ІНСТИТУТУ ФІЛОСОФІЇ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА МЕДИЧНОЇ ЕТИКИ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ КОМЕНСЬКОГО В БРАТИСЛАВІ (Словаччина)
ЦЕНТР РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ "HUMANUS" (Болгарія)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Кафедра релігієзнавства

ФІЛОСОФІЯ РЕЛІГІЇ ТА МЕДИЦИНИ В ПОСТСЕКУЛЯРНУ ДОБУ

ПРОГРАМА

**V Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої пам'яті свт. Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького)**

08 – 09 червня 2023 р.

Київ – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра філософії, біоетики та історії медицини
ВІДДІЛЕННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА ІНСТИТУТУ ФІЛОСОФІЇ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА МЕДИЧНОЇ ЕТИКИ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ КОМЕНСЬКОГО В БРАТИСЛАВІ (Словаччина)
ЦЕНТР РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ "HUMANUS" (Болгарія)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Кафедра релігієзнавства

ФІЛОСОФІЯ РЕЛІГІЇ ТА МЕДИЦИНИ В ПОСТСЕКУЛЯРНУ ДОБУ

ПРОГРАМА

**V Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої пам'яті свт. Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького)**

08 – 09 червня 2023 р.

Київ – 2023

Керівництво організаційного комітету:

Науменко Олександр Миколайович – перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти НМУ імені О. О. Богомольця, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор.

Земсков Сергій Володимирович – проректор з наукової роботи та інновацій НМУ імені О. О. Богомольця, доктор медичних наук, професор.

Канюра Олександр Андрійович – проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи НМУ імені О. О. Богомольця, доктор медичних наук, професор, Заслужений лікар України.

Скрипник Рімма Леонідівна – проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції НМУ імені О. О. Богомольця, доктор медичних наук, професор.

Титикало Володимир Сергійович – проректор з економічних питань НМУ імені О. О. Богомольця, доктор економічних наук, доцент.

Васильєва Ірина Василівна – завідувач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, доктор філософських наук, професор.

Шевченко Сергій Леонідович – професор кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, доктор філософських наук.

Гололобова Катерина Олександрівна – завідувач відділу аспірантури та докторантури, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, кандидат філософських наук.

Члени організаційного комітету:

Гранчаров Ангел – директор Центру розвитку особистості “HUMANUS” (Болгарія).

Міхаела Костічова – директор Інституту соціальної медицини та медичної етики медичного факультету Університету імені Коменського в Братиславі, доктор філософії, доцент (Словаччина).

Филипович Людмила Олександрівна – віце-президент ГО “Українська асоціація релігієзнавців”, провідний науковий співробітник Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, доктор філософських наук, професор.

Харьковченко Євген Анатолійович – завідувач кафедри релігієзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор філософських наук, професор.

Паливода Роман Станіславович – учений секретар НМУ імені О. О. Богомольця, асистент кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, кандидат медичних наук.

Парфьонова Оксана Ігорівна – декан факультету підготовки іноземних громадян НМУ імені О. О. Богомольця, кандидат історичних наук, доцент.

Ступак Федір Якович – професор кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, доктор історичних наук, професор.

Кобржицький В'ячеслав Всеволодович – старший викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Регламент роботи конференції*:

11⁰⁰ – 11³⁰ – Реєстрація учасників

11³⁰ – 15³⁰ – Пленарне засідання (конференц-зал адміністративного корпусу НМУ імені О. О. Богомольця, бульвар Т. Шевченка, 13)

15³⁰ – 16⁰⁰ – Перерва, кава-брейк

16⁰⁰ – 17³⁰ – Робота секцій

17³⁰ – 18⁰⁰ – Заключне пленарне засідання (конференц-зал адміністративного корпусу НМУ імені О. О. Богомольця)

Робота секцій:

- **Секція I.** Питання релігії та медицини у житті і творчості святиителя Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького) (конференц-зал адміністративного корпусу НМУ імені О. О. Богомольця)
- **Секція II.** Методологічні та історичні аспекти взаємозв'язку релігії та медицини у сучасному суспільстві (ауд. № 439)
- **Секція III.** Здоров'я людини в контексті підходів філософії, релігії та медицини (ауд. № 439)
- **Секція IV.** Релігія та клінічна медицина (ауд. № 454)
- **Секція V.** Актуальні проблеми біомедичної етики в сучасному релігійному дискурсі (ауд. № 454)
- **Секція VI.** Релігія як соціально-духовна детермінанта індивідуального та громадського здоров'я (конференц-зал адміністративного корпусу НМУ імені О. О. Богомольця)
- **Секція VII.** Філософія релігії та медицини: сучасні виклики в умовах воєнного стану (конференц-зал адміністративного корпусу НМУ імені О. О. Богомольця)
- **Студентська секція** (ауд. № 458)

Доповідь на пленарному засіданні – до 15 хв.

Повідомлення на секціях – до 12 хв.

Виступи на обговореннях – до 5 хв.

* Робота конференції відбуватиметься в змішаному форматі (очно та онлайн – через програму “Zoom”)

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

(конференц-зал адміністративного корпусу НМУ імені О. О. Богомольця)

Модератор: **Васильєва Ірина Василівна**, завідувач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, доктор філософських наук, професор.

Відкриття конференції. Вітальне слово:

Кучин Юрій Леонідович – ректор НМУ імені О. О. Богомольця, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор.

Скрипник Рімма Леонідівна – проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції НМУ імені О. О. Богомольця, доктор медичних наук, професор.

Филипович Людмила Олександрівна – віце-президент ГО “Українська асоціація релігієзнавців”, провідний науковий співробітник Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, доктор філософських наук, професор.

Assoc. Prof. **Mária Mojžešová**, MD, PhD, St. Elisabeth University, Bratislava; Comenius University in Bratislava, Faculty of Medicine, Slovak Republic.

Доповіді:

1. **Бучма Олег Васильович**, кандидат філософських наук, доцент, старший науковий співробітник Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України – **“Релігія, права людини, медицина: безпековий аспект психічного здоров'я в умовах російської війни проти України”**
2. **Власенко Олег Миколайович**, доктор медичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, **Ступак Федір Якович**, доктор історичних наук, професор, професор кафедри філософії, біоетики та історії медицини; НМУ імені О. О. Богомольця – **“Мережа добродійних медичних товариств Києва в минулому”**
3. **Земсков Сергій Володимирович**, доктор медичних наук, професор, проректор з наукової роботи та інновацій, **Гололобова Катерина Олександрівна**, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини, завідувач відділу аспірантури та докторантури; НМУ імені О. О. Богомольця – **“Академічна доброчесність як невід'ємна складова сучасного університету”**
4. **Рябушко Валентина Олександрівна**, докторант Люблінського католицького університету Іоанна Павла II, монахиня Греко-Католицької Церкви, візантійського обряду, член Згромадження сестер милосердя святого Вінкентія – **““Наслідуйте мене, як я – апостола Павла” духовний заповіт святителя Луки”**

5. **Храпач Василь Васильович**, доктор медичних наук, професор, професор кафедри хірургії № 4, НМУ імені О. О. Богомольця – **“В. Ф. Войно-Ясенецький (3) “Спадкові Послідовники у медичній сфері””**
6. **Ангел Грнчаров**, директор на Центъра за развитие на личността “HUMANUS” – **“Как да запазим душевното си здраве в условията на безпощадна война на идеи?”**
7. **Вячеславова Олена Анатоліївна**, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця – **“Деякі міркування щодо специфіки лікарської емпатії”**
8. **Марина Луптакова**, доктор філософії, Інститут Східного християнства, Гуситський теологічний факультет Карлового університету в Празі, – **“Ikonoborecké spory VIII.-IX. století ve filosofické a teologické perspektívě”**
9. **Silvia Capíková**, MA, LL.M, PhD, Assistant professor at Faculty of Medicine, **Maria Nováková**, Dr.habil., LL.M, PhD, Assistant professor at Faculty of Law, **Jana Patrícia Trizuljaková**, MD, PhD, Assistant professor at Faculty of Medicine; Comenius University in Bratislava – **“Informed consent and duty of physician to provide information to the patient regarding the palliative care”**
10. **Гаврилюк Тетяна Вікторівна**, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту – **“Звільнення від війни: терапевтична функція релігії в умовах збройного конфлікту”**
11. **Утющ Ірина Геннадіївна**, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін, **Спиця Наталя Валеріївна**, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін; Запорізький медико-фармацевтичний університет – **“Можливості реабілітації травматизованого суспільства через синтез психотерапії та релігії”**
12. **Кравчук Олексій Олегович**, доктор юридичних наук, професор, суддя Вищого антикорупційного суду, професор Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”, **Осташук Іван Богданович**, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та релігієзнавства Київського університету імені Бориса Грінченка – **“Клятва Гіппократа: перформатив чи елемент університетської традиції?”**
13. **Предко Олена Іллівна**, доктор філософських наук, професор, професор кафедри релігієзнавства філософського факультету, **Предко Денис Єрофеєвич**, кандидат філософських наук, асистент кафедри загальної психології факультету психології; КНУ імені Тараса Шевченка – **“Релігійний фанатизм: сутність та почуття відповідальності”**

14. **Мойсеєнко Валентина Олексіївна**, доктор медичних наук, професор кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2, **Шостка Інна Петрівна**, кандидат медичних наук, викладач кафедри внутрішньої медицини № 3, НМУ імені О. О. Богомольця, **Тарченко Наталія Володимирівна**, письменник, журналіст – **“Військові капелани в ЗСУ: місія та виклики”**
15. **Величко Олена Борисівна**, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини; **Парфьонова Оксана Ігорівна**, кандидат історичних наук, доцент, декан факультету підготовки іноземних громадян; НМУ імені О. О. Богомольця – **“До питання про специфіку професійної медичної культури та її функції в професійній медичній спільноті”**
16. **Матюшко Богдан Костянтинович**, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії Українського державного університету імені Михайла Драгоманова – **“Медицина як сфера застосування емоційного інтелекту”**
17. **Вергелес Костянтин Миколайович**, доктор філософських наук, професор, **Куліш Павло Лаврентійович**, кандидат філософських наук, доцент; кафедра філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова – **“Питання щодо “онтологічних поворотів” у сучасній антропології та їх наслідків”**
18. **Васильєва Ірина Василівна**, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та історії медицини, **Шкроб'як Антоніна Сергіївна**, студентка медичного факультету № 3; НМУ імені О. О. Богомольця – **“Біоетичні аспекти трансплантології у сучасному суспільстві”**
19. **Ханжи Володимир Борисович**, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов Одеського національного медичного університету – **“Тома Аквінський: проблема теодицеї в контексті роздумів про Боже провидіння та людську свободу волі”**
20. **Швидченко Володимир Сергійович**, кандидат медичних наук, асистент, **Крижанівська Оксана Олександрівна**, асистент, кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, НМУ імені О. О. Богомольця; **Шамайло Роман Васильович**, випускник Духовної семінарії – **“Служіння хворим в медичних установах Києво-покровського монастиря за часів його засновниці матінки великої княгині Олександри Петрівни (в інокіях – Анастасії) (частина 2 – на скрижалях серця)”**
21. **Корсак Костянтин Віталійович**, доктор філософських наук, професор, **Кірик Тамара Вікторівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач; кафедра іноземних мов та соціально-гуманітарних дисциплін, ПВНЗ “Київський медичний університет”, **Корсак Юрій Костянтинович**, кандидат філософських наук, старший науковий співробітник Інституту вищої освіти НАПН України та ін. – **“Про психозахист українців в умовах війни і перспективи ліквідації світової епідемії ожиріння”**

Секція I.

ПИТАННЯ РЕЛІГІЇ ТА МЕДИЦИНИ У ЖИТТІ І ТВОРЧОСТІ СВЯТИТЕЛЯ ЛУКИ (В. Ф. ВОЙНО-ЯСЕНЕЦЬКОГО)

***

Секція VI.

РЕЛІГІЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ДУХОВНА ДЕТЕРМІНАНТА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

***

Секція VII.

ФІЛОСОФІЯ РЕЛІГІЇ ТА МЕДИЦИНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

(конференц-зал адміністративного корпусу НМУ імені О. О. Богомольця)

Модератори:

Васильсва Ірина Василівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Шевченко Сергій Леонідович – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Секретар:

Кобржицький Вячеслав Всеволодович – старший викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Доповіді:

1. **“Шлях до свободи в душі святителя Луки та реалії України XXI століття”**
Крицький Олег Васильович, старший викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, *Сухова Надія Миколаївна*, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії Національного авіаційного університету, м. Київ.
2. **“Святитель Лука: об'єднання науки та релігії через пастирське служіння та медичну практику”**
Федоренко Ольга Олександрівна, кандидат соціологічних наук, старший викладач кафедри філософії, *Батюк Лідія Вадимівна*, *Чуприна Марія Валеріївна*, студентки медичного факультету №3; Харківський національний медичний університет, м. Харків.

***

3. **“Еволюція військових культурів: ретроспективний огляд”**
Базик Дмитро Васильович, кандидат філософських наук, старший науковий співробітник Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, м. Київ.
4. **“Міжконфесійний діалог: сучасні реалії”**
Калач Дмитро Михайлович, кандидат філософських наук, доцент, *Марчук Іванна Анатоліївна*, кандидат педагогічних наук, доцент; кафедра філософії та суспільних наук Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова, м. Вінниця.
5. **“Релігійність українських віруючих у реаліях військової агресії Росії”**
Кулагіна-Стадніченко Ганна Михайлівна, кандидат філософських наук, старший науковий співробітник Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, м. Київ.
6. **“Шляхи віри у філософії Христоса Яннараса”**
Максименко Ігор Геннадійович, аспірант кафедри релігієзнавства філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ.
7. **“Постсекулярність як ознака сучасних суспільно-релігійних відносин”**
Панько Оксана Ігорівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії Національного університету “Львівська політехніка”, м. Львів.
8. **“Сакралізація феномену совісті у християнській релігії”**
Турчин Марина Яремівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця; *Павлов Юрій Валерійович*, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та методології науки КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ.

***

9. **“Релігійні об’єкти України – мішені російської агресії”**
Арістова Алла Вадимівна, доктор філософських наук, професор, завідувач відділом соціогуманітарних наук Державної наукової установи “Енциклопедичне видавництво”; старший науковий співробітник Відділення Релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, м. Київ.
10. **“Участь дитини у похороні: за чи проти?”**
Білецька Катерина Богданівна, магістр богослов’я, викладач кафедри богослов’я Українського Католицького Університету, м. Львів.

11. **“Про незалежність Української Православної Церкви”**
Кобржицький Вячеслав Всеволодович, старший викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, *Романюк Оксана Вікторівна*, кандидат філософських наук, заступник директора, викладач вищої категорії Відокремленого структурного підрозділу “Оптико-механічний фаховий коледж” КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ.
12. **“Капеланство у структурі морально-психологічного забезпечення Збройних сил України у 2022-2023 роках”**
Костюк Олександр Васильович, кандидат філософських наук, доцент, докторант КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ.
13. **“Компетентнісний підхід у медичній освіті”**
Кудин Олександр Олександрович, кандидат філософських наук, старший викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
14. **“Медичні капелани Української Греко-Католицької Церкви у психологічній допомозі українським військовим та цивільним в умовах війни Росії проти України”**
Недавня Ольга Володимирівна, кандидат філософських наук, старший науковий співробітник Відділення Релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, м. Київ.

Секція II.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ РЕЛІГІЇ ТА МЕДИЦИНИ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

***

Секція III.

ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ПІДХОДІВ ФІЛОСОФІЇ, РЕЛІГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

(ауд. № 439)

Модератори:

Ищук Наталія Василівна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Верменко Анатолій Юрійович – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О.О. Богомольця.

Секретар:

Васюк Ірина Василівна – кандидат філософських наук, викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Доповіді:

1. **“Єдність соціальної філософії та медицини”**
Жадько Віталій Андрійович, доктор філософських наук, професор, м. Запоріжжя.
  2. **“Історична пам'ять про лікування в Києво-Печерській лаврі”**
Кобрицький Вячеслав Всеволодович, старший викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
  3. **“Релігійні основи життя та діяльності Флоренс Найтінгейл”**
Лавринович Олена Анатоліївна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та педагогіки Національного транспортного університету, м. Київ.
- ***
4. **“Адаптивні соціальні стратегії у сфері медичної освіти та працевлаштування: до специфіки реалізації в мінливому світі”**
Васюк Ірина Василівна, кандидат філософських наук, викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

5. **“Вплив філософії Просвітництва на формування світоглядних і мотиваційних засад концепції здорового способу життя”**
Верменко Анатолій Юрійович, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ ім. О. О. Богомольця, м. Київ.
6. **“Актуалізація проблеми здоров’я людини на початку XXI століття”**
Гоцалюк Алла Анатоліївна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Київського національного університету будівництва і архітектури, м. Київ.
7. **“Дихотомія розуму та тіла крізь призму буддизму: філософські аспекти тибетської медицини”**
Данилова Тетяна Вікторівна, кандидат філософських наук, доцент; старший науковий співробітник лабораторії методології психосоціальних і політико-психологічних досліджень Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, м. Київ; запрошений дослідник, Інститут філософії та соціології Польської академії наук, м. Варшава.
8. **“Значення творчості Андреаса Везалія для сучасної морфології”**
Дзевульська Ірина Вікторівна, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри описової та клінічної анатомії; *Маліков Олександр Вячеславович*, кандидат медичних наук, доцент кафедри описової та клінічної анатомії; НМУ імені О. О. Богомольця”, м. Київ.
9. **“Щастя в філософії: науковий огляд та концептуальний аналіз”**
Іванова Каріна Андріївна, доктор філософських наук, професор, завідувач, *Кулакова Оксана Миколаївна*, кандидат культурології, доцент, *Хіріна Ганна Олександрівна*, кандидат історичних наук, доцент, *Садовніков Олег Костянтинівич*, кандидат філософських наук, доцент, *Савченко Альона Олександрівна*, викладач; кафедра філософії і соціології Національного фармацевтичного університету, м. Харків.
10. **“Віталістичні витоки сучасної альтернативної і комплементарної медицини”**
Іщук Наталія Василівна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
11. **“Здоров’я людини в контексті правової філософії: погляд нотаріуса”**
Манойло Наталія Григорівна, кандидат філософських наук, докторант Українського державного університету імені Михайла Драгоманова; приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу, м. Київ.

12. **“Поняття здоров’я у Г. К. Честертонa”**
Москвін Ярослав Вікторович, асистент кафедри філософії Харківського національного медичного університету, м. Харків.
13. **“Інформую чи аргументую? (погляд на відносини лікар-пацієнт)”**
Савченко Надія Тарасівна, кандидат філософських наук, старший викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
14. **“Здоров’я та хвороби людини у філософському дискурсі”**
Ставроянні Сергій Сергійович, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Київського національного університету будівництва і архітектури, м. Київ.
15. **“Specificity and deprivatization of grieving in the environment of social media during the COVID-19 pandemic”**
Hedviga Tkáčová, PhDr., ThDr., PhD., Assistant professor, Department of journalism, Faculty of Arts and Letters, Catholic University in Ružomberok, Ružomberok, Slovakia.
16. **“Алхімічні аспекти даосизму в медицині”**
Черняк Артур Анатолійович, аспірант кафедри філософії, соціології та релігієзнавства факультету психології Прикарпатського університету імені Василя Стефакника, м. Івано-Франківськ.
17. **“Клієнт-центрована психологія К. Роджерса як екзистенціальна практика “тенденції до актуалізації””**
Шевченко Сергій Леонідович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

Секція IV.

РЕЛІГІЯ ТА КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

***

Секція V.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОМЕДИЧНОЇ ЕТИКИ В СУЧАСНОМУ РЕЛІГІЙНОМУ ДИСКУРСІ

(ауд. № 454)

Модератори:

Місержи Світлана Дмитрівна – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Білозор Дмитро Володимирович – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Секретар:

Лапутько Анна Валеріївна – кандидат філософських наук, викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Доповіді:

1. **“Ісламська концепція чистоти та охайності як традиція санітарно-гігієнічних норм”**
Білозор Дмитро Володимирович, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
2. **“Медичне капеланство як форма співробітництва релігії та медицини”**
Дюдіна Ілона Олександрівна, кандидат медичних наук, провідний фахівець відділу аспірантури та докторантури НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
3. **“Психологічний аспект медитації”**
Лавинюкова Анна-Валерія Робертівна, аспірант кафедри релігієзнавства філософського факультет КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ.
4. **“Протистояння офіційної медицини та “сектантства” (кін. XIX – поч. XX ст.)”**
Розовик Олеся Дмитрівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

5. **“Біоетичні проблеми здоров’я дітей в умовах пандемії COVID-19 та воєної агресії в Україні”**
Кучеренко Інна Іванівна, доктор філософії, доцент, заступник начальника навчально-методичного відділу, *Лапутько Анна Валеріївна*, кандидат філософських наук, викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини; НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
6. **“Біоетичні аспекти материнства в контексті застосування допоміжних репродуктивних технологій”**
Місержи Світлана Дмитрівна, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
7. **“Соціальна роль хворого – актуальна проблема біомедичної етики та соціології медицини”**
Нечушкіна Ольга Валеріївна, старший викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини, *Волкова Ганна Віталіївна*, кандидат медичних наук, асистент кафедри внутрішньої медицини №3; НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
8. **“Філософські засади біоетики”**
Пилипенко Світлана Павлівна, кандидат філософських наук, доцент кафедри іноземних мов та соціально-гуманітарних дисциплін ПВНЗ “Київський медичний університет”, м. Київ.
9. **“Актуальність біоетичної проблеми абортів: найпоширеніша інтервенція в організм жінки”**
Редькіна Ольга Анатоліївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
10. **“Моральні аспекти збереження та розвитку природних ресурсів у світлі релігійних вчень та біоетичних норм”**
Рожко Василь Геннадійович, аспірант кафедри філософії факультету історії, політології та міжнародних відносин Рівненського державного гуманітарного університету, м. Рівне.
11. **“Персоналістична біоетика та гуманізація медицини”**
Ярема Марія Богданівна, доктор біоетики (PhD), старший викладач кафедри богослов’я Українського католицького університету, м. Львів.

СТУДЕНТСЬКА СЕКЦІЯ

(ауд. № 458)

Модератори:

Розовик Олеся Дмитрівна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Савченко Надія Тарасівна – кандидат філософських наук, старший викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Нечушкіна Ольга Валеріївна – старший викладач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Секретар:

Дубовик Тетяна Іванівна – старший лаборант кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ імені О. О. Богомольця.

Доповіді:

Напрямок 3. Здоров'я людини в контексті підходів філософії, релігії та медицини

1. **“Підходи до збереження здоров'я вірян: в контексті використання інформаційних технологій в українській євангельській церкві”**
Бондарєва Єлизавета Юріївна, студентка Відокремленого структурного підрозділу “Оптико-механічний коледж” КНУ імені Т. Г. Шевченка, м. Київ.
2. **“Феномен самотності у сучасному суспільстві”**
Валькман Сабіна Романівна, студентка медичного факультету №2 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
3. **“Релігійні, філософські та наукові уявлення про проблему єдності душі й серця”**
Санду Сабі, студент медичного факультету №2 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
4. **“Важливі аспекти використання абдуктивного міркування при встановленні клінічного діагнозу”**
Федоренко Марія Олександрівна, студентка медичного факультету №3 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

Напряма 4. Релігія та клінічна медицина

5. **“Особливості взаємозв’язку релігії і медицини”**

Гриб Марія Миколаївна, студентка медичного факультету №1 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

6. **“Вплив релігійних практик на фізичне і психічне благополуччя людей у медичному контексті”**

Райковська Марина Ігорівна, студентка медичного факультету №1 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

Напряма 5. Актуальні проблеми біоетики та біомедичної етики

7. **“Надмірна медикалізація як проблема сучасної системи охорони здоров’я”**

Книш Катерина Володимирівна, Мельничук Кароліна Олександрівна, студентки медичного факультету №3 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

8. **“Релігійні, правові та етичні аспекти трансплантації органів: до специфіки проблеми”**

Коршунова Мілена Ігорівна, студентка медичного факультету №2 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

9. **“Трансгуманізм у медицині: за та проти”**

Марченко Богдан Станіславович, студент медичного факультету №3 Харківського національного медичного університету, м. Харків.

10. **“Біоетичні аспекти реанімації та їх інтерпретація в релігійному контексті”**

Степанюк Андрій Володимирович, студент медичного факультету №2 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

11. **“Аборт і евтаназія як актуальні проблеми біоетики та біомедичної етики”**

Труш Софія Андріївна, студентка медичного факультету №1 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

Напряма 6. Релігія як соціально-духовна детермінанта індивідуального та громадського здоров’я

12. **“Моральне зло крізь призму медицини та релігії”**

Воротинцева Наталія Олександрівна, студентка медичного факультету №4 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

Напрям 7. Філософія релігії та медицини: сучасні виклики в умовах воєнного стану

13. **“Кріоконсервація в умовах війни”**
Калиновська Дана Станіславівна, студентка медичного факультету №1 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
14. **“Безпека вірян під час збройних конфліктів”**
Петрова Вікторія Сергіївна, студентка Відокремленого структурного підрозділу “Оптико-механічний коледж” КНУ імені Т. Г. Шевченка, м. Київ.
15. **“Страхи ночі і темряви як екзистенційні стани людини”**
Рибченко Єлизавета Олексіївна, студентка медичного факультету №4 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.
16. **“Психічні розлади та психологічні захворювання під час війни: український досвід”**
Харченко Софія Олексіївна, студентка медичного факультету №1 НМУ імені О. О. Богомольця, м. Київ.

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ПРОГРАМА

V Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої пам'яті свт. Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького)

“ФІЛОСОФІЯ РЕЛІГІЇ ТА МЕДИЦИНИ В ПОСТСЕКУЛЯРНУ ДОБУ”

Підписано до друку 30.05.2023 р.
Формат 60×84/16. Обсяг 1,0 друк. арк. Зам. 120*р.
Друк ризографічний. Наклад 100.
Друкарня НМУ. Пр. Перемоги, 34.

